

JETESHKRIMI I KATER UNGJILL-
OREVE. JOANIT. MATTHEUT.
LUKAJT. MARKUT.

I. JOANI.

JOANI qe Bir i Zebédéut, dhé Sallomes, é Em é tij qe é pandare é Krishtit, ne gjithe kohen é prétikimit te tij, dhé é ndimonte Krishtin ngaj te ardhurat é saj, dhé si kunder to shini ne Ungjillin pas Joanit, sé Salloma qe é motra é s' Emes te Krishtit.

Joani me siélljét é tija dhé mé virtutat te embela fitoj dashurine é Krishtit, dhé qe mé shpirt pasaniku i pa ndare, i tija, dhé bashke me Jakobin vllan'e tija é pasonte Krishtin ne prétikimin é Ungjillit tij. Bésnikeria é Joanit té Krishti Provohet; qe kur sé Krishti u dha ne duarte te Farisianevé per Kryqezim, gjithe Dishepujte e tij u perndane gjith kush ne te tijat, dhé é lane Joanin vétém, dhé Piétri mi dashuri Apostull i Krishtit, ngaj frika e Judéjvé é mohoj.

Po Joani si do qe qé Dishepull i Krishtit i njohur ne Farisianet nuk u trémp, po dhé ne Kryqesimin e tij ndodhéhé amfer tij prane Kryqit, prandaj dhé u qjuajt préj Krishtit vllaj i tij.

Pas Çflyterimit te Krishtit Joani vinté rrotull Jerusalémit, dhé pas vdékjés te Pavlit

(Uune jam drita é botes, ay qe me vién pas, nuke do te barése n' érrésiré, po do te kéte driten é jétes.)

Joani.

Vajti ne EFESO, nje préj me te mbedhate qytété te Asise vogel, ku nderohéshe préj te gjithëvë, dhé qé kollona é pa tundur e Kesh-térimit, u denua, dhé u shpu ne Nisine Patmo, ne kohën e luftes dyte kundréq Kesh-térimit, atje shkrojti dhé ZBULESEN (Tin Apokalipsin). Joani vdiq ne moshën é pleqerise, ne kohën e Jmperatorit Traian.

Ungjille é tij e shkrojti ne Efésó, per te vétemin shkak qe te provonté se Jésuj eshte Krishti i Bir i Perendise.

UNGJIJTE PAS JOANIT.

E DIÉLA É SHÉNJTE
É PASHKES SE MADHÉ

UNGJILL. — PAS JOANIT.

QE kryé ishtë Fiala, dhé Fiala ishtë mé Pérendine, édhé Fjala ishtë Pérendi. Kjo ishtë ne kryé mé Pérendine; te gjitha u-bene mé anen é saj; dhé pa ate nuk u-be asnje gje nga ç' qe bere. Ne te ishtë jéte, édhé jéta ishtë drita é njéresvé. Edhé drita ndrit n'érresire, dhé érrésira nuk é kupetoj. Qé nje njéri i derguar nga Pérendia, emeri i te cilit qé Joan. Ky ardhi per deshimm, qe te deshmoje per Dritën, qe te bésojne te gjithë mé anen é tij. Ay nuk ishtë Drita, po qé per

te deshmuar per Driten. Ishtë Drita é vertéte, qe ndrit ç'do njëri qe vjén ne bote. Ishtë ne bote, edhé bota u-be mé anen é tij, édhé bota nuk é njohu. Ardhi ner te tijte, édhé te tijte nuk é pritne. Po sa é pritne, u dha potére te behén bij Pérendié atyrévé qe bésojne me émerin é tij. Te cilet nuke lintne préj gjakrash, as préj deshiré mishi as préj deshiré burri, po préj Pérendié. Edhé Fiala u-be mish édhé ndenji nder né (dhé é pame lavdin' é tij, posi lavdi te vétemlindurit préj Atit), plot mé hir é mé te vertéte. Joani deshmon per te dhé thirri, dyké thene: "Ky eshte ay per te cilin thashe: Ay qe vjén pas méjé eshte me i math sé une, sépsé ishtë perpara méjé". Dhé préj plotesise se tij né te gjithë muarme, dhé hir per hir. Sé ligja u-dha préj Moisiut, po hiri dhé é vertéta ardhi préj Jesu Krishtit.

E DIÉLA É SHEN THOMAJT

UNGJILL. — PAS JOANIT.

Si u-ngrys ate dite, qe ish é par' é Javes...
(*Shih Ungjillin Menqjézor IX*).

E DIÉLA É MYRREPRURSE

UNGJILL. — PAS MARKUT.

M' ATE kohe, Joséfi préj Arimathise (i cili ishte dishépull i Jésujt, po i fshéhur nga frik' é Judéjve) iu-lut Pilatit qe te ngrére trupin é Jésujt; dhé Pilati i permétoj. Ardhi pra dhé ngriti trupin é Jésujt. Ardhi dhé Nikodémi (ay qe pat ardhur perpara té Jésuj naten) édhé pruri nje perziérjé smyrné dhé allojé, sidonja nje qint litra. Muare pra trupin é Jésujt, dhé é peshtualle mé pelhura bashke mé aromat, sikunder eshte zakon te varrosin Judéjte. Edhé ne vent, ku u-kryqesua, ishtë nje kopsht, dhé ne kopsht nje varr i ri, ne te cilin nuk ishtë vene kurre asnonje. Atjé pra vune Jésune, per te Premtén é Judéjvé, sé varri ish after. Dhé si shkoj é Shtuna, Maria Madaléna dhé Mari' é Jakobit dhé Saloma bléne aroma qe te vijne é te lyéjne Jésune. Dhé shume mé nate, te paren ditén é Javes, vijne ne varr, me te lindur diélli, dhé thoshin mé vétén é tyré: "Cili do te na é rugullize gurin préj déres se varrit?" Sé ish fort i math. Dhé kur hyjtin ne varr, pane nje dialosh qe rrinté me te diathe, te véshur mé stoli te bardhe, dhé u-çuditne. Dhé ay u thote: "Mos u-çuditni.

Kerkoni Jésune Nazaréasin te kryqesuarin. U-ngjall, nuk eshte ketu, ja vendi ku é vune. Po éceni dhé u thoni dishépujvé te tij dhé Piétrit qe shkon perpara jush ne Galilé; atje do t'a shikoni, sikunder ju tha": Dhé dualle shpéjt, dhé ikne nga varri; dhé i kish zene trembjé dhé habitjé, dhé asnjériu s' i thane gje; sé kishin frike.

E DIELA E ULOKUT

UNGGJILL. — PAS JOANIT.

M' ATE kohe, u-ngjit, Jésuj ne Jérusalém. Dhé eshte ne Jérusalém prane Trégut te Dhenvé nje liqén, i quajtur Hébraisht Béthésda, qe ka pése kamaré. Ner keto ishtë shtrire nje shumic' é madhé préj te semuresh, te vérbersh, te çalesh, te fishkursh, qe prisnin levizjén é ujit. Sé nje Engjell zbristé me nje kohe ne liqén dhé trubullonté ujen; dhé ay qe hynté i pari pas trubullimit te ujit behéj i shendoshe préj çfaredo semundjéjé qe te kishtë. Dhé ish atjé nje njéri, qe ish i semure per tridhiét' é téte vjét. Kur é pa Jésuj kete te shtrire dhé kuptoj qe po kish shume kohe keshtu, i thote: "A do te behésh i shendoshe?" Dhé i semuri iu-pergjeq: "Zot, s' kam njeri qe te me hédhe ne liqén, kur te trubullohét, uja; dhé atjé ku vij une, nje tiater zbrét perpara méjé." I thote Jésuj: "Ngréhu,

ngrér shtratin tent dhé barit". Dhé pernje-hérésh njériu u-be i shendoshe dhé ngriti shtratin é tij dhé po baristé. Dhé ish é Shtune ate dite. Judéjte pra i thoshin te sheruarit: "Esht é Shtune; nuke te permétohét te ngrésh shtratin". U-pergjég atyrévé: "Ay qe me beri te shendoshe, ay me tha: "Ngér shtratin tent dhé barit". E pyétne pra: "Cili esht ay njéri qe te tha: Ngrer shtratin tent dhé barit?" Po i sheruari nuke dinté cili eshte; sé Jésuj kish dale jashte, dyké qene shumice n' ate vent. Pasandaj é gjén Jésuj ne shenteroré dhé i thote: "Shih, u-beré i shendoshe; mos mekato me, qe te mos te ngjase nonje me é kéqé". Dhé njériu shkoj dhé u lajmeroj Judéjvé qe Jésuj esht ay qe é beri te shendoshe.

E DIELA É SAMARITANÉS

UNGGJILL. — PAS JOANIT.

M' ATE kohe, vjén Jésuj ne nje qytét te Samarise, te quajtur Sihar, afer ares qe i kish dhene Jakobi te birit te tij Joséf; dhé atjé qé pus' i Jakobit. Jésuj pra, i lodhur préj udhetimit, ndenji prane pusit; dhé ora ish sidonja gjashte. Vjén nje grua préj Samarise per te marre uje. I thote Jésuj. "Ném te pi". (Sé dishépujt é tij kishin shkuar ne qytét per te blére te ngrena). I

thote pra gruaja Samaritané: “Si ti, qe jé Judé, lyp uje préj méjé, qe jam nje grua Samaritané? Sé Judéjte s’ kane marredhenié mé Samaritanet”. U-pergqjéq Jésuj dhé i tha: “Po te dijé dhuretin’ é Pérendise dhé cili esht ay qe te thote, *Ném te pi*, ti do t’ i lypjé dhé do t’ te kishtë dhene ujen é gjalle”. I thote gruaja: “Zot, as kove s’ ké, édhé pusi eshte i théllé. Ngaha pra é ké ujen é gjalle? Mos jé ti me i math sé ati yne Jakob, i cili na é dha pusin dhé qe piu véte préj tij dhé te bijte, dhé bageti’ é tij?” U-pergjéq Jésuj dhé i tha: “Cilido qe pi préj keti uji do te kéte prape étjé; po ay qe te pije préj ujit qe do t’ i jap uné do mos kéte étjé per jéte; po uja qe do t’ i jap do te behét ték ay burim uji qe kecén me jéte t’améshuar”. I thote gruaja: “Zot, ném kete uje, qe te mos kém étjé as te vij ketu te marr uj”. I thote Jésuj: “Shko, thirr burrin tent dhé éja ketu”. U-pergjéq gruaja dhé tha: “S’ kam burre”. I thote Jésuj: “Mire thé qe s’ kam burre; sé paté pése burra, dhé ay qe ké tani nuk eshte burri yt; ketu folé te vertéten”. I thote gruaja: “Zot, shoh qe ti jé profét. Aterit tane kane adhuruar ne kete mal; po ju thoni qe ne Jérusalém eshte vendi ku duhét adhuruar”. I thote Jésuj: “Grua, béso-me qe

vjén ora, kur as ne kete mal, as ne Jérusalém do t’a adhuron Atin. Ju adhuron ate qe nuke dini; né adhurojme ate qe dime; sé shpetimi vjén préj Judéjvé. Po vjén ora, dhé tani eshte, kur adhuronjesit é vertéte do t’a adhurojne Atin mé Shprit dhé mé vertéte; sé te ketije i do Ati ata qe é adhurojne. Pérendia eshte Shprit dhé adhuronjesit é tij duhét t’ a adhurojne mé Shpirit dhé mé te vertéte”. I thote gruaja: “Di qe vjén Mésia, qe thuhét Krisht; kur te vije ay, do te na i thote te gjitha”. I thote Jésuj: “Une qe te flas jam”. Dhé mi kete ardhe Dishépujt é tij dhé uçuditne qe po flisté mé nje grua, po asnje nuke tha: “Ç’ kerkon, a persé flét mé te?” Gruaja pra la shtemben é saj dhé shkoj ne qytét dhé u thote njéresvé: “Eni te shikoni nje njéri, i cili me tha te gjitha sa kam bere; valle mos eshte ky Krishti?” Dualle pra préj qytétit dhé vinin ték ay. Dhé n’ ate més, i luteshin Dishépujit é tij, dyké thene: “Rabbi, haj”. Poy ay u tha: “Une kam te ha nje te ngrene, te cilen ju nuk é dini”. Thoshin pra Dishépujte mé njerjatin: “Mos i solli njéri per te ngrene?” U thote Jésuj: “E ngrena imé eshte te bej dashurin’ é ati qe me dergoj dhé te mbaroj punen é tij. Nuke thoni ju qe duhén edhé kater muaj, dhé pastaj vjén te

korret? Ja, po ju thom, ngréni syte tuaj dhé shikoni arat, sé jane te bardha per te korrur. Dhé ay qe kor mérr rroge dhé mbléth péme per jéte t'améshuar; qe te gezohét bashke dhé ay qe mbiéll dhé ay qe kor. Sé mi kete fiala esht é vertéte qe tjater esht ay qe mbiéll dhé tiater ay qe kor. Une ju dergova te korni ate per te cilen nuke jini numduar; te tiére jane munduar, dhé ju kini hyre ne mundim te tyré." Dhé préj ati qytéti shume préj Samaritanévé i bésuan per fialen é gruas qe deshmonté qe, Me tha te gjitha sa kam bere. Kur ardhe pra ték ay Samaritanet, i luteshin te mbetét mé ta; dhé mbéti atjé dy dite. Dhé shume me téper bésuan per fialen é tij, dhé i thoshin gruas: Qe nuke bésopme me per fiialen tendé; sé tani degjuam véte dhé dime qe ky eshte mé te vertéte Krishti, Shpetimtar i botes.

E DIÉLA É TE VÉRBERIT

UNGGJILL. — PAS JOANIT.

¶ ATE kohe, dyké shkuar Jésuj, pa nje njéri te vérber qe préj lindjés. Dhé é pyétne Dishépujt é tij, dyké thene: "Rabbi, cili mekatoj, ky a po prinderit é tij, qe lindi i vérber?" U-perqjéq Jésuj: "As ky mekatoj, as prinderit é tij, po qe te çfaqén mi te véprat é Pérendise. Une duhét te mbaroj

véprat é ati qe me dergoj sa eshte dite; sé vjén nata, kur asnonje s' munt te punoje. Sa jam ne bote, jam drit' é botes". Si tha keto, peshtyri per-dhe, beri balte préj pesh-tymes dhé lyéjti mé balten syt' é te vérberit, dhé i tha: "Shko, lahu ne liqén Siloamit" (é cila perkthéhét, i Derguari). Shkoj pra dhé u la dhé ardhi mé syte çélur. Fqinjte pra dhé ata qe é shikonin me pare qe ish i vérber thoshin: "Nuk eshte ky ay qe rrinté dhé lypté?" Te tiére thoshin, Qe ky eshte. Te tiére prape, Qe i shembellén ati. Po ay thoshtë, Qe une jam. I thoshin pra: "Si te jane çélur syte?" Dhé ay u-pergjeq é tha: "Nje njeri, i quajtur Jésuj, beri balte dhé m' i lyéjti syte dhé me tha: Shko ne liqén te Siloamit dhé lahu. Dhé si shkova dhé u-lava, pashe". I thane pra: "Ku esht ay?" Ay thote: "Nuke di". E shpién té Farisianet ate qe ish me pare i vérber. Dhé ish é Shtune, kur Jésuj beri balte dhé i çéli syte. E pyésnin pra perseri dhé Farisianet qysh pa. Dhé ay u tha: "Me vuri balte mi syte dhé u-lava dhé shoh". I thoshin pra ca préj Farisianeévé: "Ky njéri nuk esht i Pérendise, sé nuke mban te Shtunen". Te tiére thoshin: "Si munt nje njéri mekatar te beje çudira te ketija?" Dhé u-be nje çarjé ner ta. I thone perseri te vér-

berit: “Ti ç’ thua per ate qe te çëli syte?” Dhé ay tha, Qe eshte profét. Po Judéjte nuke bésonin qe ay qé i vérber édhé pa, gjér sa thirre prinderit é ati qe çëli syte. Dhé pergjéqne prinderit é tij dhé thane: “Dime qe ky eshte biri yne dhé qe lindi i vérber; po nuke dime si tani shéh, as nuke dime cili ia çëli syte; ay ka moshe; pyésni ate; lé te flase véte per véten é tij”. Keto thane prinderit é tij, sé ndrueshin préj Judéjvé; sé Judéjte po ishin marre vésh qe kush t’ a rrefje per Krisht te nxirét jashte synagojes. Perandaj prinderit é tij thane, qe ay ka moshe, pyésni ate. E thirre pra per se dyti njérine, qe ish i vérber, dhé i thane: “Lavdero Pérendine; né dime qe ky njéri eshte mekatar”. U-pergjéq pra ay dhé tha: “Nuke di ne eshte mekatar; nje di qe isha vérber dhé tani shoh”. I thane pra perseri: “Ç’ te beri? Si t’ i çëli syte?” U-pergjéq ték ata: “Po ju thashe dhé nuke me degjuat; persé doni perseri te degjoni? Mos doni dhé ju te behéni dishépuj te tij?” E shane pra dhé i thame: “Ti jé dishépull i tij; né jémi dishépuj te Moisuut. Né dime qe Moisuut i foli Pérendia. Po kete nuke é dime ngaha eshte.” U-pergjéq njériu dhé u tha: “Kjo eshte per çudi qe ju nuke dini ngaha eshte, po ay m’

i çëli syte; dhé dime qe Pérendia nuk i degjon mekatarët; po, ne qofte nonje qe ndéron Pérendine dhé ben deshiren é tij, ate é degjon. Kurre nuk eshte degjuar qe dokush i çëli syte nje te linduri te vérber. Po te mos qé njéri i Pérendise ky, nuke do te muntté te benté asgje”. U-pergjéqne dhé i thane: “Ti ké lindur ne mekaté i tere, dhé ti na meson?” Dhé é nxuare jashte. Degjoj pra Jésuj qe é nxuare jashte dhé, si é gjéti, i tha: “Ti a beson me Birin é Pérendise?” U-pergjéq ay dhé tha: “Cili esht, o Zot, qe t’ i bésoj?” Dhé i tha Jésuj: “Dhé é ké pare, dhé ay qe flét me ty, ay eshte.” Dhé ay tha: “Bésoj, o Zot”; dhé iu-fal.

E DIÉLA É ATERVÉ

UNGGJILL. — PAS JOANIT.

¶ ATE kohe, ngriti Jésuj syt’ é tij ne qiéll, dhé tha: “Ate, ardhi ora; lavdero t’ et-Bir, qe dhé yt-Bir te te lavderoje; sikunder i dhé potére mi ç’ do trup qe t’ u jape jéte t’ améshuar te gjith’ atyrévé qe i ké dhene. Edhé kjo eshte jét’ é améshuar, qe te njohin ty, te vétemin Pérendi te vertéte, dhé Jésu Krishtin qe ké derguar. Ua çfaqa émerin tent njéresvé, qe me dhé préj botes; ishin te tute, dhé m’ i dhé mua, édhé fialen tendé é kane mbajtur. Tani muare vésh qe

te gjitha sa me ké dhene jane práj téjé; sé fialet qe me ké dhene ua dhashe; dhé ata i muare dhé muare vésh mé te vertéte qe kane dale práj téje dhé bésuan qe ti me ké derguar. Une per keta lutém; nuke lutém per boten, po per ata qe me ké dhene, sé jane te tute. Edhé gjithë te miat jane te tuat, édhe te tuat te miat, dhé jam davderuar ner to. Dhé tani nuke jam me ne bote, po keta jane ne bote, dhé une vij té ty. Ate i shénjte, ruaj-i me émerin tent ata qe me ké dhene, qe te jéne nje, si né. Kur isha mé ta ne bote, i ruanja une me émerin tent; ata qe me ké dhene i ruajta, dhé asnje práj syrësh nuke humbi, pervéc, sé Bir' i humbjés, qe te mbushét Shkriptura. Dhé tani vij té ty dhé keto i flas ne bote, qe te kéne gazin t' im te mbaruar ner ta".

R U S H A J É T

UNGGJILL. — PAS JOANIT.

QE ditën é funtmé te se Krémtés se madhé, qendroj Jésuj dhé thirri, dyké thene: "Ne ka étjé nonje, lé te vije té mua, dhé lé te pije. Ay qe béson té mua, siç tha Shkriptura, lumenj práj ujé te gjalle do te riédhin práj barkut te tij. (Dhé kete é tha per Shpirtin, qe do te mérrnin ata qe é bésonin; sé edhé s' ishtë dhene Shpirti Shénjt, sé Jésuj

edhé s' ishtë lavderuar.) Shume pra práj gjindjés, kur degjuan kete fiale, thoshin: "Ky eshte mé te vertéte Proféti." Te tiére thoshin: "Ky eshte Krishti." Edhé te tiére thoshin: "Mos vjén práj Galilése Krishti? Nuke tha Shkriptura qe Krishti vjén práj fares se Davidit dhé práj katundit Béth-léhém, ku ish Davidi?" U-be pra nje çarjë ne gjindjén per te. Dhé ca práj syrësh déshnin t' a zinin; po asnje nuke vuri duarte mi te. Ardhe pra sherbetoret té Kryépriftijte dhé Farisianet. Dhé keta u thane: "Persé nuk é prute?" U-perjéqne sherbetoret: "Kurr s' ka folur njéri si ky njéri". U-pergjéqne Farisianet: "Mos u-genjyét dhé ju? Mos i bésoj nonje práj krérevé, a práj Farisianevé? po kjo gjindjé, qe nuke di ligjen, esht é mallkuar." U thote Nikodémi, i cili i kish ardhur naten, dhé ish nje práj syrësh: "Mos ligja jone é gjukon njérine, ne mos degjofte me pare práj tij, dhé te marre vésh ç' ben?" U-pergjéqne dhé i thane: "Mos jé dhé ti práj Galilése? Nxonit é shih qe profét práj Galilése nuk eshte ngritur". U foli pra perseri Jésuj dhé u tha: "Une jam drita é botes. Ay qe me vjén pas, nuke do te barése n' érrësire, po do te kéte driten é jétes".